

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS-2023-01047	2023-11-27	Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen	Stabschef
Plan	Plan för extraordinära händelser 2023–2026			

Plan för extraordinära händelser 2023–2026

Dokumentets syfte

Nacka kommuns plan för extraordinära händelser syftar till att tydliggöra ansvar, organisation och funktioner för krisledningen på övergripande nivå

Dokumentet gäller för

Nacka kommun med tillhörande bolag

Innehåll

1	Grunden för Nacka kommuns plan för extraordinära händelser	1
	Ansvarsprincipen	2
	Likhetsprincipen.....	2
	Närhetsprincipen.....	2
2	Kris, extraordinära händelser och höjd beredskap.....	2
3	Kommunens krisledningsnivåer.....	3
	0 - Lokal krisledningsnivå.....	4
	1 - Krisledning på nämndnivå.....	4
	2 – Central krisledningsnivå.....	4
	3 – Krisledningsnämnd	4
4	Eskalering	5
5	Kommunikation med interna och externa parter.....	5
6	Samverkan Stockholmsregionen.....	5

I Grunden för Nacka kommuns plan för extraordinära händelser

Krisberedskap bygger på att samhällets normala verksamhet förebygger och hanterar olyckor och mindre omfattande störningar. Vid allvarliga händelser eller kriser i samhället kan de vardagliga resurserna förstärkas. Krisberedskapen är alltså den förmåga som skapas i många aktörers dagliga verksamhet och inte en utpekad organisation eller en aktör. Det är i stället en integrerad del av olika aktörers ordinarie verksamhet.

Syftet med samhällets krisberedskap är att värna befolkningens liv och hälsa samt samhällets grundläggande värden och funktionalitet. Grundläggande principer för den svenska krisberedskapen är:

Ansvarsprincipen

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation. Det betyder att det är kommunerna som sköter kommunala vägar och fastigheter, skola och äldreomsorg och den vanliga sjukvården som har hand om vården och så vidare, även vid en kris.

Likhetsprincipen

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt. Verksamheten ska också, om det är möjligt, skötas på samma plats som under normala förhållanden.

Närhetsprincipen

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Det är alltså i första hand den drabbade verksamheten, kommunen och den aktuella regionen som leder och arbetar med insatsen. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med statliga insatser

2 Kris, extraordinära händelser och höjd beredskap

En kris är en händelse i fredstid som hotar grundläggande funktioner och värden i samhället, exempelvis elförsörjningen, människors hälsa eller frihet. Det kan handla om att väldigt många människor drabbas eller att en händelse får så stora konsekvenser att samhället inte fungerar som det ska. Kriser kommer ofta plötsligt och kräver snabba beslut samtidigt som man kanske inte har så mycket information om vad det är som har hänt.

Ibland används begreppet extraordinär händelse i stället för kris. Det beror på att det finns en särskild lag som reglerar samhällets arbete med att förebygga och hantera kriser där begreppet extraordinär händelse används; lagen om

kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544).

En extraordinär händelse är en händelse som avviker från det normala och innebär en allvarlig störning eller att det finns en överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner. Det kan till exempel vara extrem väderlek beroende på hur många som drabbas och vilka funktioner i samhället som blir lidande. Det kan även vara elavbrott, särskilt under vintern.

Höjd beredskap är ett samlingsnamn för beredskapsnivåerna ”skärpt beredskap” och ”högsta beredskap”. Regeringen kan besluta om höjd beredskap för att stärka Sveriges möjligheter att försvara sig. Det kan ske vid till exempel krig och konflikter i vårt närområde, eller om läget i omvärlden allvarligt påverkar vårt land eller hotar vår säkerhet och självständighet.

Grunden för kommunernas och regionernas beredskapsförberedelser regleras genom 3 kap 1 § i lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, LEH. Av bestämmelsen framgår att kommuner och regioner ska vidta de förberedelser som behövs för att bedriva verksamhet under höjd beredskap. I händelse av höjd beredskap eller krig träder kommunens krigsorganisation i kraft.

I Nacka kommun är arbetet med framtagande av krigsorganisation pågående och förväntas vara klart under 2024.

3 Kommunens krisledningsnivåer

Krisledningsarbetet delas i Nacka kommun in i fyra nivåer:

0	Lokal nivå	Händelsen hanteras i så stor utsträckning som möjligt av berörd verksamhet i produktionen; kommunal som privat.
1	Nämndnivå	Händelsen samordnas av berörd nämnd utifrån sitt ansvarsområde. Kommunledningen informeras.
2	Central nivå	Händelsen berör flera verksamheter/ansvarsområden och kan inte enbart hanteras lokalt. Central krisledning tillträder. Stadsdirektören sammankallande.
3	Krisledningsnämnd (/utskott)	Snabba politiska beslut krävs. Krisledningsutskott tillträder och tar över beslutsrätt och ansvar från de politiska nämnderna

0 - Lokal krisledningsnivå

Strategin vid en inträffad kris eller allvarlig händelse i Nacka kommun är att verksamheten, i så stor utsträckning som möjligt, hanterar den utifrån befintliga rutiner och beslutsled. Strävan är att händelserna inledningsvis eller fullt ut ska hanteras av drabbad verksamhet med stöd av berörd nämndorganisation.

1 - Krisledning på nämndnivå

Den nämnd som har ansvaret i vardagen har det i så stor utsträckning som möjligt även vid en kris. Händelser som berör flera nämnder och/eller är svår att få kontroll över samt kräver snabba politiska beslut samordnas på nivå 2 och 3.

2 – Central krisledningsnivå

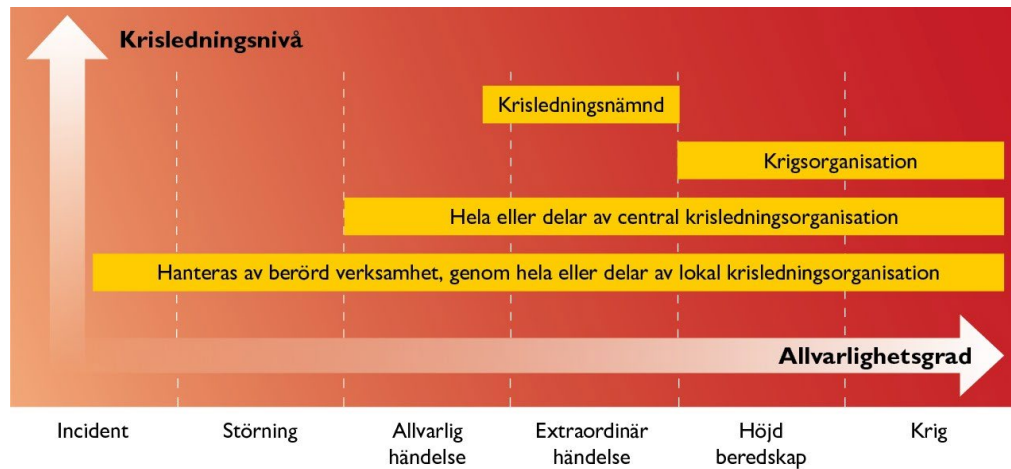
Uppgiften för stadsdirektörens ledningsgrupp är primärt att samordna och leda kommunens krisledningsarbete utifrån vad som erfordras med hänsyn till händelsens art och omfattning för att skapa ett samlat, effektivt resursutnyttjande. Arbetet leds av stadsdirektören. Ett antal stödprocesser finns som resurs; säkerhetsfunktionen, informations- och kommunikationsenheten.

3 – Krisledningsnämnd

Kommunstyrelsen utgör krisledningsnämnd enligt lagen om extraordinära händelser. I Nacka kommun har uppdraget delegerats till kommunstyrelsens arbetsutskott att utgöra krisledningsnämnd. Krisledningsnämnden består av 8 ledamöter och 8 ersättare. Kommunstyrelsens arbetsutskotts ordförande och vice ordförande utgör krisledningsnämndens presidium. Krisledningsnämndens uppdrag och mandat är att vid en extraordinär händelse överta samtliga nämnders befogenheter och beslutsrätt i den utsträckning som anses nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning. Ordföranden för krisledningsnämnden bedömer när en extraordinär händelse medför att nämnden ska träda i funktion.

4 Eskalering

Dessa fyra nivåer aktiveras i paritet med allvarlighetsgrad på händelsen:

Obs! Händelser som betraktas som räddningstjänst leds av Södertörns brandförsvärsförbund i nära samverkan med kommunen.

5 Kommunikation med interna och externa parter

I samband med kris/extraordinär händelse ställs höga krav på att kommunens kommunikation är proaktiv, samordnad och tydlig. Transparens och ärlighet är ledstjärnor. Kommunen är lyhörd för behov av kommunikation och återkopplar snabbt och tydligt. Kommunikationsstödet utgår från de grundläggande principerna i svensk krisberedskap. En representant för kommunikationsstaben ingår i den centrala krisledningen.

Kommunikationsstaben har ansvar för det interna och externa kommunikationsarbetet vid en särskild händelse eller kris, såsom att:

- Bearbeta och analysera kommunikationsbehovet
- Ta fram en kommunikationsstrategi med budskap utifrån definierade målgrupper
- Samordna och formulera intern och extern kommunikation
- Prioritering av aktiviteter och kanalval
- Presshantering
- Tillhandahålla en kommunikativ lägesbild och omvärldsbevakning

6 Samverkan Stockholmsregionen (SSR)

Samverkan Stockholmsregionen är en etablerad samverkan mellan ett fyrtiotal samhällsaktörer i Stockholmsregionen som tillsammans har ansvar för att hantera störningar och krissituationer i Stockholms län. Tillsammans har aktörerna

utvecklat en modell för regional samverkan med gemensamma mål, metoder och resurser som underlättar en samordnad planering och hantering. Vid en störning koordineras åtgärder och kommunikation för att samhället ska kunna fungera så effektivt som möjligt. Länets alla 26 kommuner, Länsstyrelsen, Mellersta militärregionen, Kustbevakningen, Polisen, Region Stockholm, SOS Alarm, Trafikverket, räddningstjänsterna och Stockholms hamnar är deltagande organisationer.

Samverkan stockholmsregionen bygger på tre olika samverkansnivåer, som var och en har sitt specifika fokus när det gäller den gemensamma hanteringen av regionala frågor; regionalt inriktande nivå, regionalt samordnande nivå och en verkställande nivå. För de olika samverkansnivåerna finns forum som utgår från uppdrag och mandat och som arbetar utifrån två perspektiv – ordinarie läge (definieras som den samverkan som sker löpande och är planerad) respektive aktiverat läge (definieras som samverkan inför, under eller efter händelser och skeenden, akuta/specifika situationer).

I den inriktande nivån finns en regional chefsgrupp, där Nacka kommun representeras av stadsdirektören eller den som utses i dennes ställe. Här finns samverkansforum som sätter ramar och fastställer övergripande policy ur ett regionalt perspektiv. Ordförande är Länsöverdirektören vid Länsstyrelsen Stockholms län och möten genomförs varannan månad utifrån en stående agenda. Man arbetar långsiktigt och anger inriktningen för hur en händelse eller en fråga ska hanteras och prioriteras.

I den regionala samordningsgruppen är det Nacka kommuns säkerhetschef, eller den som utses i dennes ställe, som representerar. På denna nivå finns forum som samordnar och aktiverar gemensamma åtgärder och resurser som rör specifika händelser eller frågor och verkar både i ordinarie läge och i aktiverat läge.

Verkställandenivån utgörs av det som sker inom och mellan aktörernas verksamheter inom ramen för SSR. Utöver dessa nivåer finns även en kommunikationsprocess för att samordna och inrikta kommunikation. Genom sitt regionala geografiska områdesansvar har Länsstyrelsen i Stockholm ett övergripande ansvar och därmed även ordförandeskap i beslutandeorganet regionala rådet och regionala chefsgruppen.